

Nicole Fontaine: Politiker og underviser (1942-2018)

Europa-Parlamentets anden kvindelige formand var en overbevisende politiker og en engageret forkæmper for Europa, som var med til at indføre euroen. Nicole Fontaine, som var formand fra 1999 til 2002, var med til at ændre Europa-Parlamentets arbejdsmetoder for at bringe det tættere på de europæiske borgere.

I hendes første tale til Det Europæiske Råd i Tampere i Finland i oktober 1999 understregede hun betydningen af at tage hensyn til borgernes daglige bekymringer. Hun var tilhænger af en »ambitiøs tilgang, der skulle give EU et charter om grundlæggende rettigheder«. I december 2000 underskrev hun chartret om grundlæggende rettigheder på vegne af Europa-Parlamentet.

Fontaine var ud over politiker også underviser. Hun var professor ved ESCP Europe, verdens ældste handelshøjskole, og havde et Jean Monnet-professorat ved Nice Sophia Antipolis-universitetet.

De unge år

Nicole Fontaine blev født den 16. januar 1942 i Grainville-Ymauville i Normandiet, som datter af en læge og barnebarn af skolelærere. Hun studerede jura og blev medlem af advokatstanden i det franske departement Hauts-de-Seine, men undervisning forblev vigtigt for hende.

Fontaine boede i Paris' latinerkvarter under studenter- og arbejderoprøret i 1968. Hun havde netop afsluttet sine studier ved *Institut d'Etudes Politiques de Paris* (det parisiske institut for politiske studier) og ventede sit første barn. Senere beskrev hun sig selv mere som »en observatør af begivenhederne end en deltager« og udtalte, at protesterne i maj 1968 havde fremskyndet en uundgåelig forandring i det franske samfund.

Fontaine begyndte sin karriere i *Secrétariat général de l'Enseignement catholique* (det katolske uddannelsessekretariat) med

ansvar for forbindelserne mellem den private uddannelsessektor og de offentlige myndigheder. Hun spillede efterfølgende en stor rolle i de lovgivningsmæssige og vedtægtsmæssige ændringer, som formede de retlige rammer på dette område. Hun var medlem af *Conseil Supérieur de l'Education Nationale* (Frankrigs nationale uddannelsesråd) fra 1975 til 1981 og af *Conseil économique et social* (det økonomiske og sociale råd) fra 1980 til 1984. Fontaine fik endnu større betydning i forbindelse med den nationale debat om privatskoler, og i 1984 blev hun valgt ind i Europa-Parlamentet.

Politisk karriere

Allerede fra begyndelsen af sin parlamentariske karriere arbejdede Fontaine på at skabe et Europa for borgerne og fokuserede på projekter om ungdomsuddannelser og gensidig anerkendelse af akademiske kvalifikationer samt kvinders rettigheder og ligestilling.

Hun var næstformand ad to omgange fra 1989 til 1994 og fra 1994 til 1999. Hun forhandlede aftaler mellem Europa-Parlamentet og medlemslandene om vigtig lovgivning, bl.a. to EU-programmer for unge (Socrates og Ungdom for Europa). Hendes diplomatiske evner var bredt anerkendt. I 1999 beskrev The Economist hende som »en konsensus søger, en koalitionsopbygger og en mægler... som føler sig aller mest hjemme i Europas byzantinske gange, hvor hun finder støtte på tværs af partier og med sit store smil sikrer kompromiser«.

Fontaine blev valgt som formand for Europa-Parlamentet den 20. juli 1999. Hendes første test var udnævnelsen af en ny Kommission under ledelse af Romano Prodi efter Santerkommissionens sammenbrud i marts 1999. Hun havde gode forbindelser med både den nye Kommission og med medlemslandene i Ministerrådet.

Med sit utrættelige arbejde for dialog og fred lykkedes det Fontaine at etablere et møde mellem den israelske og den palæstinske parlamentsformand til et historisk håndtryk i Strasbourg i 2000. I april 2001 inviterede hun Afghanistanens vicepræsident, Ahmad Shah Massoud, til Strasbourg for at tale om situationen i hans land. Hun var især bekymret over den vanskelige situation for kvinder i Afghanistan. Måned efter inviterede hun tre kvinder, som i hemmelighed var flygtet fra Kabul, til at fortælle deres historie i Europa-Parlamentet. Hun beskrev mødet som et af de mest bevægende øjeblikke i sin tid som formand.

I 2002 forlod Fontaine Europa-Parlamentet og blev Frankrigs erhvervsminister i Jean-Pierre Raffarins regering. Fra 2004 til 2005 var hun formand for stiftelsen Scelles, som kæmper mod seksuel udnyttelse. I 2004 blev hun genvalgt til Europa-Parlamentet. Fontaine var også affilieret professor ved ESCP Europe, og skrev en række bøger om Europa-Parlamentets arbejde.

Fontaine deltog i debatten om, hvordan man kan forbedre EU, helt frem til sine sidste leveår. Lige inden den britiske folkeafstemning om EU-medlemskab i juni 2016 offentliggjorde hun *Brexit, Une Chance? Repenser l'Europe* (Brexit: En mulighed? Nytænkning af Europa) med den franske journalist François Poulet-Mathis. Bogen ser objektivt på årsagerne til offentlig mistillid til EU. Som evig fortæller for Europa så Fontaine på, hvordan man kunne vende det til en mulighed for at imødegå borgernes behov og styrke EU.

Nicole Fontaine døde den 17. maj 2018 i en alder af 76 år. Hendes engagement i de europæiske idealer blev gennem hendes levetid anerkendt med en række priser, bl.a. Robert Schuman-medaljen og *Commandeur dans l'Ordre National du Mérite* (kommandør af den franske nationale fortjenstorden).

Nicole Fontaine byder den afghanske politiker og militære leder af Den Nordlige Alliance, Ahmad Shah Massoud, velkommen ved hans besøg i Europa-Parlamentet i Strasbourg i 2001.